

Ewa Szary

"Przeobrażenia nowoczesnej powieści", Erich Kahler, "Pamiętnik Literacki", R. 61 (1970), z. 3 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/39, 135

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ GŁOWIŃSKI Michał: Kunszt wieloznaczności. "Pamiętnik Literacki" R. LXI: 1970 z. 3 s. 129-141.

Praca z zakresu składni i semantyki współczesnego polskiego języka poetyckiego, mająca za przedmiot brak znaków przestankowych w znacznej części współczesnej produkcji poetyckiej. Autor wyjaśnia, jakie funkcje spełnia ten właśnie fakt w strukturze utworów, w których się pojawia /ma służyć przede wszystkim zintensyfikowaniu ich wieloznaczności poprzez stosowanie pozornych metafor, apozycji, ukrytych apostrof, homofonii fleksyjnej, itp./, oraz jakie konsekwencje niesie ten właśnie fakt dla obu stron literackiego dialogu: autora i czytelnika /pociąga za sobą wzmożenie uwagi czytelnika, stanowi o założonej z góry przez autora niejasności utworu, umożliwia autorowi maksymalne zwiększenie treści znaczeniowych utworu, itp./. Autor omawia dwie skrajnie odmienne sytuacje braku znaków przestankowych - taką, w której nie wnosi on nic do "sensu" utworu /teksty Jerzyny/, i taką, w której stanowi centrum "sensu" /teksty Czechowicza/.

BP/39

E.Sz.

/I/ KÄHLER Erich: Przeobrażenia nowoczesnej powieści. Przeł. I.Sieradzki. "Pamiętnik Literacki" R. LXI, z. 3 s. 231-239.

Szkic historycznoteoretyczny na temat głównych kierunków rozwoju powieści. Za punkt wyjścia swoich rozważań i zarysem za pierwsze nowożytne dzieło powieściowe uznaje autor "Don Kichota". Miał on dać początek tej tradycji powieściowej/XVI-XIX w./, która jednostkowej historii nadawała wymiar symboliczny przez wiązanie opowiadania z więcej niż jednym znaczeniem. Powieść przełomu XIX i XX w. jednostkowej historii nadawała wymiar typowy przez wiązanie poczynań jednostkowych ze zbiorowymi /"Babbit" - S.Lewisa/. Twórczość Kafki i powieściopisarzy doby obecnej /Beckett, Musil/ traktuje autor jako połączenie i wzbogacenie obu wymienionych kierunków - przedstawianie jednostki w sposób ponadindywidualny, z uwzględnieniem jednak jej konkretnego czasoprzestrzennego wyposażenia.

BP/39

E.Sz.